

DISSEMINÁCIA NÁSTROJOV METODICKEJ PODPORY PRE UČITEĽOV TECHNICKÝCH PREDMETOV

BÁNESZ Gabriel, SR

Resumé

Cieľom príspevku je priblížiť zameranie projektu APVV s názvom Disseminácia nástrojov metodickej podpory pre učiteľov technických predmetov. Cieľom projektu je adaptovanie webovej lokality EduTech Portal na cieľovú skupinu učiteľov predmetov technického zamerania v Českej republike.

Kľúčové slová: EduTech Portal, metodická podpora, technické vzdelávanie.

DISSEMINATION OF METHODOLOGICAL ASSISTANCE FOR TECHNOLOGY SUBJECTS TEACHERS

Abstract

The aim of this paper is to shift the SRDA (Slovak research and development agency) project called Dissemination of methodological assistance for technology subjects teachers. The project aim is to adapt EduTech Portal Website for the target group of teachers of technical subjects focusing on the Czech Republic.

Key words: EduTech Portal, methodological assistance, technology education.

Úvod

Náplňou projektu je adaptovanie webovej lokality EduTech Portal na cieľovú skupinu učiteľov predmetov technického zamerania v Českej republike. Webovú lokalitu EduTech Portal prevádzkuje Katedra techniky a informačných technológií Pedagogickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre za účelom poskytovania metodickej podpory učiteľom predmetov technického zamerania, pôsobiacich na základných školách a osemročných gymnáziách. V rámci projektu budú vytvorené analogické možnosti získavania metodickej podpory pre učiteľov predmetov technického zamerania v Českej republike, vychádzajúce z identifikácie ich potrieb.

V období rokov 2008 – 2010 bol na pracovisku KTaIT PF UKF v Nitre pod vedením doc. PaedDr. Gabriela Bánesza, PhD., riešený projekt KEGA č. 3/6396/08 *Model komunikácie odbornej univerzitnej katedry s pedagogickou praxou v digitálnom informačnom prostredí*, výstupom ktorého bolo technické a obsahové vytvorenie a sprevádzkovanie webovej lokality EduTech Portal (adresa: <http://etp.pf.ukf.sk/>). Táto lokalita je určená pre učiteľov predmetov technického zamerania pôsobiacich na základných školách a osemročných gymnáziách, pričom jej úlohou je:

- poskytovať učiteľom metodickú podporu pri príprave na vyučovanie,
- poskytovať učiteľom námety a ukážky doplnkových učebných textov a pracovných materiálov,
- poskytovať učiteľom platformu na vzájomnú odbornú komunikáciu,
- poskytovať učiteľom najnovšie poznatky relevantné k rozvíjaniu ich odbornosti a profesionality,
- poskytovať pomoc učiteľom v podobe autoevalvačných nástrojov.

V Slovenskej republike sa už viac než dva roky používa takáto forma komunikácie v digitálnom prostredí medzi univerzitou a pedagogickou praxou. Digitálne prostredie bolo zvolené preto, lebo v ňom vieme za pomoci hardvérových a softvérových prostriedkov, transformovať analógové a grafické informácie do digitálnej - číslícovej formy tak, aby sa dali uložiť a poskytovať iným používateľom.

K začiatku školského roka 2011 bolo na lokalite zaregistrovaných 668 škôl, z čoho bolo 587 základných škôl druhého stupňa, čo predstavuje 40,3 % z ich celkového počtu v rámci Slovenskej republiky, a 81 osemročných gymnázií, čo predstavuje 32,4 % z ich celkového počtu 250 v rámci Slovenskej republiky.

Zámer projektu vznikol na podnet dlhodobej vzájomnej spolupráce katedier v Slovenskej a Českej republike – Katedry techniky a informačných technológií Pedagogickej fakulty Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre a Katedry technickej a informačnej výchovy Pedagogickej fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Táto spolupráca vyústila do predloženého spoločného medzinárodného projektu.

Projekt riešia za slovenskú stranu nasledovní riešitelia: doc. PaedDr. Gabriel Bánesz, prof. PaedDr. Alena Hašková, CSc. doc. PaedDr. Danko Lukáčová a Mgr. Juraj Sitáš.

Riešitelia za českú stranu sú nasledovní odborníci: doc. Ing. Čestmír Serafín, Dr. Ing-Paed., PhDr. PaedDr. Jiří Dostál, Ph.D., Mgr. Martin Havelka, Ph.D. a Mgr. Jan Kubrický.

1 Ciele projektu

Hlavným cieľom je, na základe medzinárodnej spolupráce, disseminovať výsledky a skúsenosti z metodologickej pomoci v medzinárodných súvislostiach. Konkrétne adaptáciu EduTech Portalu pre učiteľov technicky orientovaných predmetov pôsobiacich na základných a stredných školách v Českej republike.

Hlavný cieľ je rozčlenený do čiastkových cieľov projektu nasledovne:

1. Technicky zabezpečiť prevádzkupríslušnej webovej lokality v Českej republike.
2. Overiť organizačnú štruktúru systému komunikácie v digitálnom informačnom systéme (EduTech Portal) v Českej republike.
3. Na základe komparácie výučby predmetov technického zamerania na príslušných školách v Českej a Slovenskej republike v rámci systému adaptovať sprístupnený obsah a používané metódy.
4. Sprístupniť webovú lokalitu s vytvorenou metodickou podporou pre používateľov v Českej republike.
5. Zhodnotiť a overiť využiteľnosť vytvorenej webovej lokality EduTech Portal v Českej republike.

Webová lokalita pracuje v súčasnosti na serveri UKF v Nitre. Pre jednoduchšiu správu pre obe krajiny sa zachová na súčasnej platforme s tým, že prístup pre českú stranu bude zabezpečený prelinkovaním na server Univerzity Palackého v Olomouci s možnosťou úpravy českej sekcie na úrovni práv Publisherov a garantov lokality.

Riešitelia, z dôvodu disseminácie webovej lokality EduTech Portal do ČR, plánujú porovnať príslušné kurikulárne dokumenty z pohľadu ich obsahov, cieľov a používaných metód. Na základe výsledkov komparácie budú na lokalitu umiestnené také metodické materiály a učebné pomôcky, ktoré budú posúdené ako relevantné pre potreby používateľov – učiteľov predmetov technického zamerania z oboch republík.

Sprístupnenie webovej lokality do prevádzky v Českej republike sa bude realizovať registráciou škôl, ktoré budú oslovené ponukou riešiteľov českej partnerskej strany. Registrovaní používatelia sa oboznámia s prácou lokality prostredníctvom inštruktáže.

Zhodnotenie a overenie využitia webovej lokality v práci učiteľov v Českej republike bude realizované dotazníkovým prieskumom. Webová lokalita totiž umožňuje efektívny zber údajov z pedagogickej praxe. Zber údajov bude zameraný do nasledovných dimenzií:

- dimenzia zameraná na materiálne a technické zabezpečenie predmetov technického zamerania,
- dimenzia zameraná na používanie webovej lokality EduTech Portal,
- dimenzia zameraná na obsah publikovaný na webovej lokalite EduTech Portal.

Získané údaje budú spracované popisnou štatistikou a porovnané s výsledkami prevádzky webovej lokality v Slovenskej republike.

2 Prínosy projektu

Prínosy projektu možno zhrnúť do nasledujúcich bodov:

- rozvoj spoločného základu vo výskume v oblasti didaktiky technických odborných predmetov na základe rozvoja spolupráce pracovísk oboch štátov,
- získanie ďalších odborných skúseností s prevádzkovaním lokality EduTech Portal (odborných skúseností v zmysle poslania a obsahového zamerania lokality) v českom prostredí, odborná evaluácia náplne lokality vyplývajúca z medzinárodnej komparácie,
- vytvorenie medzinárodne prevádzkovanej platformy poskytujúcej učiteľom predmetov technického zamerania metodickú pomoc a zdrojové materiály pri ich príprave na vyučovanie,
- z dlhodobého hľadiska skvalitnenie výučby predmetov technického zamerania na základných školách, stredných školách a gymnáziách.

Za prínos projektu považujeme rovnako aj vytvorenie základu pre ďalšiu medzinárodnú spoluprácu riešiteľov, ktorí sa venujú výskumu v oblasti didaktiky technických odborných predmetov.

Záver

Z uvedených skutočností vyplýva, že obidve pracoviská majú bohaté skúsenosti s využívaním komunikačných prostriedkov v digitálnom prostredí a s tvorbou elektronických učebných pomôcok. Disseminácia webovej lokality EduTech Portal do Českej republiky na základe partnerskej spolupráce navrhovanej v predkladanom projekte, poskytne obom zúčastneným stranám možnosť komparovať súčasný stav prípravy študentov učiteľstva predmetov technického zamerania a možností ďalšieho vzdelávania týchto učiteľov, s ohľadom na úroveň a kvalitu prípravy učiteľov v praxi, pri vzdelávaní v technických disciplínach. Rovnako dissemináciou webovej lokality sa rozvinú vzájomné vzťahy oboch pracovísk vo vede a výskume, v pedagogických vedách a odborovej didaktike.

Literatúra

1. BÁNESZ, G. Komunikácia univerzitnej katedry s pedagogickou praxou v digitálnom informačnom prostredí, 2010. In. *Cywilizacyjne wyzwania edukacji zawodowej : wybrane problemy współczesnej edukacji zawodowej w Polsce i na Słowacji*. Rzeszów: Max Druk - Drukarnia Medyczna, 2010. ISBN 978-83-61483-76-2, s. 154-162.
2. BÁNESZ, G. Podpora predmetu Technika v digitálnom. In. *Technické vzdelávanie ako súčasť všeobecného vzdelávania : zborník príspevkov 26. medzinárodnej vedecko-odbornej konferencie*. Banská Bystrica: UMB, 2010 ISBN 978-80-557-0071-7, s. 75-83.
3. BEISETZER, P. *Nové kompetencie v technickej výchove*. 1. vydanie. Prešov: Rokos, 2002. 92 s. ISBN 80-968897-0-2.

4. SERAFÍN, Č. – PROCHÁZKOVÁ, I.: Školní vzdělávací program (ŠVP) jako inspirační zdroj inovace výuky předmětů všeobecného technického charakteru. In. *Technické vzdelávanie ako súčasť všeobecného vzdelávania*. Banská Bystrica: UMB, 2009. ISBN 978-80-8083-878-2 s. 440 – 444.
5. Projekt APVV č. SK-CZ-0042-11 Disseminácia nástrojov metodickej podpory pre učiteľov technických predmetov. Zodpovedný riešiteľ Gabriel Bánesz.

Lektoroval: doc. PaedDr. Peter Beisetzter, PhD.

Kontaktní adresa:

Gabriel Bánesz, doc. PaedDr. Ph.D.,
Katedra techniky a informačných technológií,
Pedagogická fakulta UKF, Dražovská 4,
949 01 Nitra, SR, tel. 00421 918 541 130,
e-mail: gbanesz@ukf.sk